

pÚvodní miniglosa / Úpadek humoru v TV * pÚvodní úvaha / **Miloše Krmáška** * Ze

e-GAG

Slovenska / **Pozvánka**: Na apríla do **Prešova** *
Blíženci / Ženy **mnohoručky** * Ze světa / Polsko,
Německo, Francie, Ukrajina, Maďarsko, Makedo-
nie * **Kniha** / Album-pomník **Papa Papa'se** * Do
archívu / **Dwořák** s **Vostrým** k **Varům**; Vyšel
Woodehouse * **Citát týdne** / **Kurt Tucholsky** *
Časopisy / ArteFacto č. 40 * **KdoKdeCoPročKdy**
(a) **Jak** / **Kutnohorské anekdoty**; **Plotěná u Sv.**
Ducha; **Srna u VZP** aj. * **Komiks-News** / #191 *

4x / **Sůl a pepř** * **Média** / **Co je a co není humor** * **Výsledky** /
Slovensko, Belgie * **Propozice** / Itálie * **Kalendárium** * aj.

Týdeník České unie karikaturistů * **IX. ročník**
(Zprávy ČUK č. 425) <http://www.ceska-karikatura.cz>

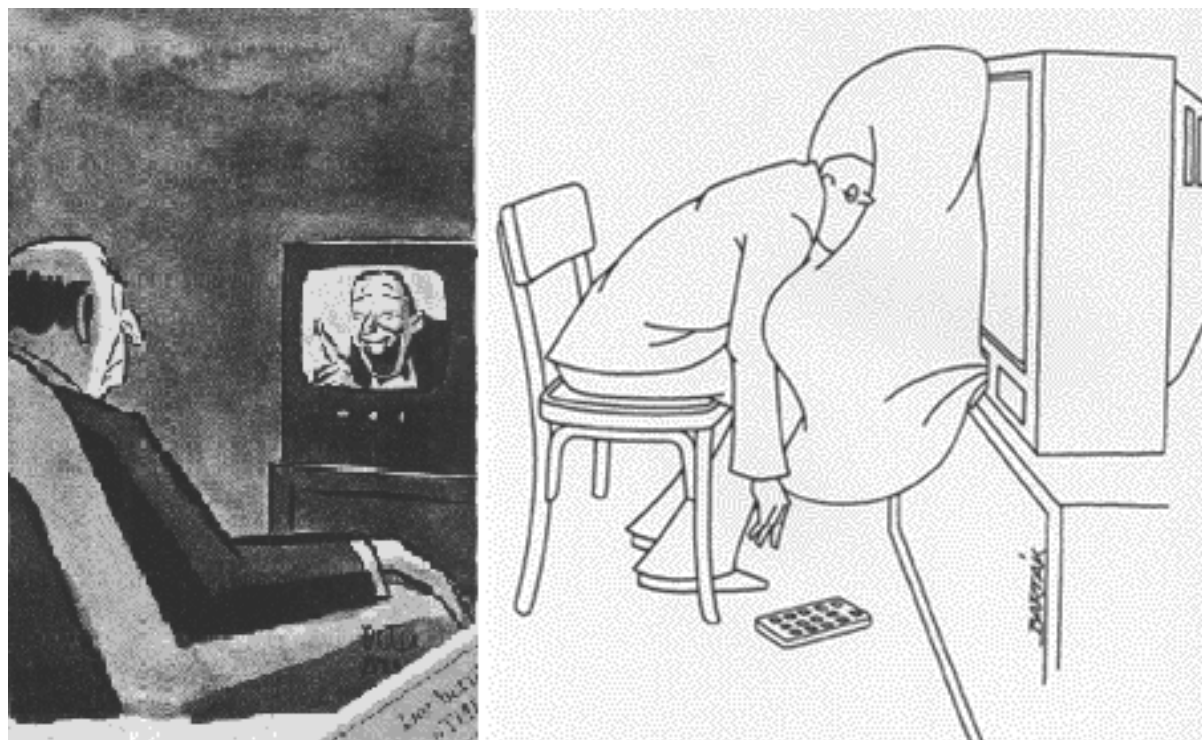
Číslo 2011 / 13

**OBRÁZKY: POPAS, ARNO, BARTÁK, RYBAKOVA, REINEROVÁ, KAZANEVSKY,
BUCHOLZOVÁ, MACHULSKA, KROTOS, SCHLEGEL, WOJTASIŇSKI, JIRÁNEK, PIETRZAK, KUSTOVSKIJ AJ**

Televize / Úpadek humoru aneb...

...lze klesnout ještě hlouběji?

Tak zní otázka, kterou si člověk klade, když vidí, jak se v oblasti, které v televizi nazývají “zá-
bava”, herci předhánějí v “dělání legrace”. Není-li nápad ani v předloze, ani ten režijní po ru-
ce, řeší to hlasitým vykřikováním, dupáním, smíchem, padáním. A často i sprostáčením, kte-
ré jsme dřív vídali snad jen u dětí v mateřské škole... Naše kresby (vlevo **P. Arno** z 50. let a
vpravo **M. Barták** z přelomu tisíciletí) odhalují, že to tak prostě bylo a bude... Ach jo... (g)

Běžec nebo oštěpař?

Nemáme teď u nás mezinárodních soutěží – a tak tedy obecně pár slov k oněm případným národním.

Asi se všichni shodneme, že kreslený humor se vyvinul ze svých anekdotických prvo počátků až k nekorunované cartoonistické královně, již je kresba či malba prostá jakýchkoli literárních projevů, kde humorného efektu je dosaženo pouhými výtvarnými prostředky. V mezinárodních soutěžích se tak tento žánr stává jedinečným, dobře srozumitelným druhem umění.

Když před sebe položíme jeden kreslený humor bez slova a druhý s textem, už na první pohled jako by se zdálo, že se jedná o dva různé žánry. Ve skutečnosti jsou to **podžánry** a jejich nevýhodou, na rozdíl od zbývajících dvou podžánrů *cartoons* (a sice **stripu** a **portétní karikatury**) je to, že nemají, ač jsou nejrozšířenější, důstojné pojmenování. Pomáháme si tedy složitým souslovím **kreslený humor s textem** a **kreslený humor beze slov**. Trapné, ale co naplat. Všechny čtyři podžánry mají poněkud odlišnou *stavbu* i způsob *vnímání* – a jsou si, při vší úctě ke královnám, naprosto rovnocenné.

A tak se dostávám k tomu, proč píšu. Čeština má tu výhodu, že v českém nebo česko-slovenském prostředí je text, byť by byl napsán v bublině, srozumitelný od Ostravy (Prešova) k Plzni, tak jako artefakt beze slov po celém světě. Je tedy na pořadateli soutěže, bude-li v hodnocení a priori upřednostňovat pouze výtvarnou stránku nebo celkovou kvalitu obrázku – a měl by se v tomto ohledu vyjádřit předem, jinak jedna část tvůrců nemá šanci soutěžit.

Já vím, dejte vedle sebe sofistikovaný vtip Vladimíra Jiráka a oku lahodící dílo Vlasty Záborského...

Je nadlidské hodnotit dvě různé disciplíny atletiky; určit, kdo je vítěz: běžec nebo oštěpař?

Snímek: GAGfoto (2008)

Miloš Krmáček

Co k tomu říci?

Že Miloš má pravdu. A že by se takto mohlo a mělo uvažovat. Už jen proto, že spíš větší část členů České unie karikaturistů se věnuje kreslení vtipů s textem. V propozicích národních soutěží nic nebrání na toto upozornit, byť se to i takto nabízí. Problém spíš je, že těch národních soutěží – na rozdíl od Turecka, ale i mnohem nám bližšího Polska – je jen minimum. S čestnou výjimkou ještě nezaniklých Gastronomických grotesek a už zaniklého “Ekofóru” Hnutí Brontosaurů, jde o soutěže a výstavy **jedno-rázové**, či spíš **nárazové**.

Vzpomeňme z těch větších plzeňský *Prazdroj českého “kr-hu”*, kde šlo o slušné ceny. Z menších pak “*Koně*” v Kyjově, “*Miss Kompost*”, “pomáhací” *ADRA nebo akademický film* v Olomouci... Další společné projekty byly obvykle pouze výstavní a bez soutěžního prvku.

Prvořadým naším úkolem je najít si cestu k možným spolupořadatelům (případně donátorům) takové větší národní soutěže. Pak přijde čas i na přípravu jednoduchých propozic, které by na “zrovnoprávnění” obou Krmáškem zmiňovaných položánrů pamatovaly.

Dokonce bych se přimlouval za to, aby se soutěžilo právě v těchto obou kategoriích: vtipech se slovy a vtipech beze slov. A to s rovnoprávností ve výši cen.

Ještě tři myšlenky, které mne nad Milošovým textem napadly:

a) pokud jde o masové publikum, preferuje skoro stoprocentně vtipy s textem – svědčí o tom (nejen v Česku) obvyklé výsledky při hlasování veřejnosti (tzv. Ceny publika);

b) v “lepších časech”, kdy se dílům autorů cartoons dopřává více možností v tisku, se zase více uplatňují vtipy beze slov. Redakce je mohou “štosovat” a pak použít, kdykoliv je třeba jako vhodný ilustrační prvek k jakémukoliv článku, jemuž chtějí dodat odlehčený ráz anebo ukázat na jiný možný pohled na vážné téma. Vtip anekdotického rázu s pointou v textu je pro takový účel méně vhodný;

c) písmo! Ne každý autor má pro text vpisovaný do “obláček” (tedy přímo v kresbě) dispozice, tedy spíš patřičné školení. Teď nemám na mysli gramatiku (ta se dá ošetřit poptáváním) ale úpravnost písmenek. Nejen dobrou čitelnost, ale i estetický dojem. Kdysi na to existovaly knihy, dnes si můžete své písmo vybrat (a hlavně nacvičit) z celé škály písem v kterémkoliv počítačovém textovém programu. Mělo by jednak ladit se stylem vaší kresby (podobná linka!) jednak by nemělo být příliš extravagantní. Každý asi ví, že nejjednodušší a nejučinnější je hůlkové písmo – čím méně kudrlinek tím lépe. Všimněte si, jak autoři komiksů na nácvik svého písma dbají (Saudek, Mareš a další). Ale autor cartoons nemusí mít za vzor písmo tzv. comicsové. Jde spíš o vkus a snahu vyjít vstříc konzumentovi... Kdo si není jist, ať raději píše texty ne do kresby, ale pod ni. Ale co nejdál od obrázkem a tím ho učinit prakticky nečitelným – zvláště, když je napsán jen ledabyle – a ještě tužkou. Jen ať ten text redaktor přepíše a dá vysadit písmem, patřícím tomu kterému časopisu (navíc pak lze při korektuře opravit chyby v pravopisu).

Vidíte, že zatímco Krmášek vše řekl jasně a jednoduše, editor se příliš rozepsal a docela prostou myšlenku zašmodrchal. Nedejte se tím odradit. A bylo by moc hezké, kdyby to nebyl jen náhodský, respektive náš plzeňský kolega (**viz další příspěvek!**) kdo do GAGu občas přispěje svým zajímavým textem. (IH)

Kreslený humor na vymření?

Jistěmu **Jin Woo Choiovi** z korejské soutěže [Digital Cartoon Competition SICAF](#) (e-GAG č. 09) stálo za to kontaktovat jednotlivě několik členů ČUKU, aby se svěřil, jak moc ho mrzí, že se jejich soutěže ještě nikdy nezúčastnil nikdo z Česka. Snažil jsem se mu vysvětlit, že moderní technologie pronikly do našeho sdružení zatím toliko nesměle u některých členů v podobě pomoci při retušování či kolorování humorných obrázků. O tvorbě ryze digitální – snad s výjimkou svébytných počítačových kreseb Vlasty Mlejnkové – nemůže být na našich spolkových setkáních ani řeč.

Přítom lidí, kteří jsou schopní se i s patřičnou invencí zhostit tvorby počítačovými prostředky generovaných obrázků, je v Česku jistě dost. Stačí se podívat třeba na nabídku studia [DRAWetc](#), které pro komerční využití nabízí klientům celou řadu zajímavých tvůrčích osobností. Otázkou tedy vlastně je, proč nejsou aspoň někteří z nich členy našeho sdružení. Vlastně ještě lépe: Proč je ani nenapadne věnovat alespoň část svého talentu kreslenému humoru?

Pokud tedy, milí kolegové, netvoříte výtvarný humor moderními digitálními prostředky, výše zmíněné soutěže se (stejně jako já) rozhodně neúčastněte. Zkusme se však prosím zamyslet nad tím, jak ony skvělé mladé kreslíře – ať už digitální či klasické – nadchnout pro kreslený humor. Pokud bychom na to přišli, za rok už by se z e-GAGu dozvěděli o SICAFu a udělali by svou účastí radost panu **Choiovi**. A za dalších pár let by třeba už český kreslený humor nebyl na vymření.

Vhrstí

Radost můžete v Koreji způsobit už teď: uzávěrka SICAF je 20. 4. Ovšem vaše názory (a hlavně nápady) k víceméně existenčnímu problému kr-hu a ČUKU bychom velice rádi zveřejnili...! (g)

Jaap de Hoop Scheffer, NATO Secretary General

The President of Slovakia, Ivan Gasparovič

The President of Croatia, Stipe Mesić

Neuvěřitelné - to je asi tak nejvýstižnější slovo pro knihu – album – památník – prostě něco mezi tím vším. Anebo všechno to najednou? Nazvat to lze zřejmě buď podle jména autora „**Stefan Popa Popas**“ anebo též „**Popas cartoons**“. Ovšem název ani na obálce ani na futrále, v němž je bytelná publikace zabudována, vlastně není.

Byzantismus...

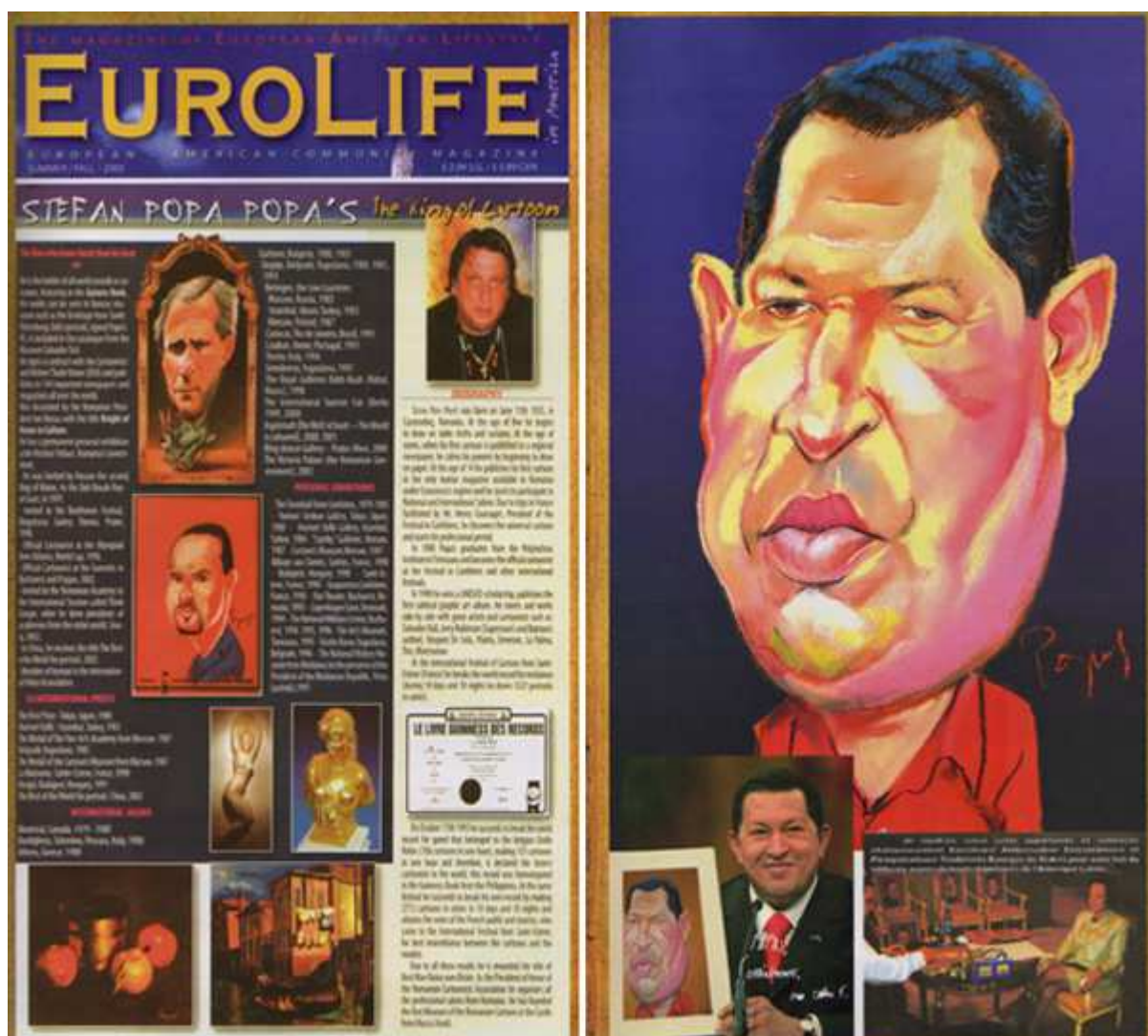
to je druhé slovo, které recenzenta napadne, když vyjme z kazety těžký svazek (**na horním snímku** ho potězkává nebohá dáma po boku generálního tajemníka NATO) a nechá na chvíli odpočinout očím od zlata, které svým leskem oslňuje víc, než pověstná jantarová komnata. Rumunský karikaturista – dnes spíš portrétista – nezastírá, že se tímto svazkem chlubí. „*Popas je prvním Rumunem který vstoupil do Guinessovy knihy*“ (fotodokumentuje, jak dokázal v r. 1995 portrétovat 131 osob za hodinu; homologováno ve vydání knihy rekordů na Filipínách). Oznamuje se to hned při otevření alba... Slogan: „*Stefan Popa-Popas – Le plus rapide caricaturiste du monde!*“

Váha (kilo a tři čtvrtě!) velikost (30 x 29 cm - nevejde se do normálního skeneru) a blyštivá barevnost – to jsou hlavní znaky díla. Každý exemplář musel v *Manufaktuře Balcanic* v rumunském *Temešváru* projít mnoha rukama – jen obálek dvou různých velikostí je tu vlepeno pět a ty jsou nadité desítkou různých na několikrát překládaných „plakátů“ – většina s 16 fotografiemi Popase s nějakým významným státníkem (**viz snímky vlevo!**). Dva z listů, tedy spíš desek (jsou totiž tlusté 3 milimetry) svírají pouhých 50 dalších stránek obsahu. Zde se na prvé straně nalézá další z možných názvů: **Stefan Popa-Popa's: Nostradamus said...** a pod ním vydavatel: *EUBEEA Publishing House Timisoara*.

Stefan Popa-Popa's: Nostradamus said... a pod ním vydavatel: *EUBEEA Publishing House Timisoara*.

Kdo to je?

Následují stránky o autorovi (vše ve francouzštině a angličtině. Jednu stránku zaujímají definice pozice autora ve světové karikatuře: „*The King of cartoon*“, „*Le Champion du Monde*“, „*Nejrychlejší karikaturista na světě*“, „*The Bomber in the Field*“ a „*Rumunský Daumier XX. Století*“. Jen slogan „*Stachanov karikatury*“ naznačuje, že všechny tyto tituly nemusíme brát zcela vážně...

Dvoustrana 4 – 5 je věnována životopisu autora (nar. 11. 6. 1955). Mj. se tu píše, že jako čestný předseda *Rumunského svazu cartoonistů* organizoval profesionální salony v Rumunsku. Podstatnou informací je, že působil v roce 2002 jako „**Official Cartoonist at the Summits in Bucharest and Prague**“ (dle všeho šlo o NATO) a uvádí též, že měl **tři samostatné výstavy v Praze v letech 2001, 2002 a 2003**. Za zmínku jistě stojí společná výstava v Paříži 1989-1990 s prvotřídními francouzskými autory: *Cabu, Soulas, Plantu, Wozniak, Serre, Laval a Mose*. Pokud jde o ceny, domácích zmiňuje na stovku, v zahraničních stojí za zmínku **I. cena v Tokiu** (Japonsko) r. 1980 a ocenění na „*Golden Smile*“ v Bělehradě (Srbsko) v r. 2006.

Následují stránky o autorovi a jeho díle, dílem z různých časopisů, dílem osobní blahopřání a výroky výtvarných kritiků. Jedna stránka je věnována textu „*Popas at NATO*“ a dvě strany portrétům Popase od kolegů karikaturistů (mj. *Aleksander Klas, Plantu, Sokolowski* či *Socrates*...) a pěkná slova o něm utrousil i *Eryk Lipinsky* (1986). Z dalších ukávek z tvorby vyplývá, že ocenění, která sbíral v 80. letech byla nikoliv za portréty, ale za cartoons „uměleckého“ typu, kresby blízké svým stylem tehdejší francouzské vlně... To vše je dnes zřejmě pryč, Popas tohoto století je (někdy dokonce oficiálním) autorem portrétů významných politiků na jejich „slezinách“. O tom svědčí obsah už zmíněných obálek, kam jsou vkládány aktuální plakátky se snímky autora, kterak předává politikům své - tedy „jejich“ portréty (viz předchozí stránky).

Vybráno z obálek...

Nuže. Dílem dolistováno, recenze dokonána a cihla, která prohýbala poličku v redakci se může vrátit tam, odkud byla zapůjčena. Tu obdarovanou osobu ani nejde zapřít, neb je rukou autora osobně vepsána na obálce: „Jirý Sliva, Popa's 2008“. Pokud se nepletu, vláčel se s ní Jiří do Prahy až z Bělehradu, kde se s Rumunem sešel na ceremoniálu „Známkové“ soutěže.

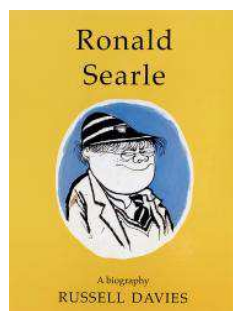

Při výběru z desítek snímků jsme s *Popasem* (na fotkách je to vždy ten nejtlustší chlapík) nenašli nikde vyfotografovaného českého státníka. Až když jsme rozbalili jeden z větších „příbalů“ (viz „*Eurolife*“ na minulé straně!) a rozložili ho tak, jako se rozkládá mapa, zjistili jsme, že na druhé straně jsou **hlavy** jak na maturitním tablu - více než **padesát** portrétů!

Vedle obřích hlav uprostřed (*Putin* a nějaký Američan – na *Bushe* to nevypadá) jsou zástupci kdejakého státu. Z Česka tu na nás hledí **Klaus** a **Topolánek** (viz obr.!) Autor rozhodně své věci rozumí, o tom nelze pochybovat. Ale recenzenta nad jejich portréty od *Popase* napadlo, zda není ve svých soudech někdy až příliš přísný na díla tuzemců *Kemela* a *Vaňka* či *Hanáka*... Možná ale, že se Rumun při portrétování českých politiků projevil více jako „nejrychlejší karikaturista na světě“ než jako vyhlášený „král karikaturistů“...

Jinak, pokud jde o fotky, museli jste vzít zavděk „aspoň“ Slovákem a Chorvatem. A ještě tím pěkně vyvedeným *Chavesem*...

Nemají to lehké, portrétisti, když se soustředí zrovna na politiky a musí je ještě ke všemu dělat „hezké“... Ale z druhé strany vzato, ve službách EU či NATO se dají vydělat mnohem slušnější honoráře, než nějakým trapným handrkováním s hloupými šetřilkami v redakcích.

Ivan Hanousek

Kresby a fotky: **Stefan Popa Popas** (Rumunsko)

U Chris Beetles Limited vyšla před několika lety ilustrovaná biografie **Ronald Searla** od Russela Daviese. Má 194 stran o velkém formátu 21,5 x 28 cm (viz obálka). Pro Evropu je cena 20 anglických liber (+ porto 7 liber). Další tři publikace na trhu od **Ronald Searla**: [RONALD SEARLE. BEASTLY FEASTS](#); [RONALD SEARLE. CAT O'NINE TALES](#); [SOMETHING IN THE CELLAR... RONALD SEARLE'S WONDERFUL WORLD OF WINE](#)

Z médií / Mudrování o humoru

Jaký je český humor?

V MfDNESu otiskují seriál **“Jací jsme my Češi”**. V sobotu 26. 3. se dopustili 3. dílu na téma **HUMOR**.

Pod názvem **“Dějiny udatného českého vtípu”** otiskl deník úvodní úvahu herce **Jakuba Koháka**. Víceméně shrnuje na spoustě řádek všechna ta stará známá klišé, která jsme kdy o smyslu Čechů pro humor už četli či slyšeli. Počínaje podlým dikobrazím **“S úsměvem jde všechno líp”**, přes pusté **švejkování** až po intelektuální humor **Cimrmana** – vítěze ankety **“O největšího Čecha”**. Vybíráme z první části věty o specifickém humoru Čechů:

“...jistě uznáte, že kdybychom si rozdělili národy podle smyslu pro humor, byli by Češi nesmírně vysoko – někde u špice. Každý národ má svoji parketu, na které je nejsilnější... je tu humor suchý anglický, německý akurátní, nevtipný až trapný, ruský pravdivý až smutný, italský bláznivý, skandinávský mrazivý. Každý má svá specifika. Ale Češi? Od každého trošku.”

Na stejné stránce je otištěn **“Pohled zvenčí”** pražského novináře, původem ze Spojených států, **Erika Besta**:

“Nejvíc se mi zamlouvá ten typ českého humoru, který je založený na absenci pokory k autoritě.

Češi nejsou agresivní národ a do střetů se zpravidla nevrhají přímočarým způsobem, zato bravurně

zvládají podkopávat autoritu mocných svým důvtipem.”

Kresba: Vladimír Jiránek

Co si myslíte o Čechách a humoru? Napište na: názory@mfdnes.cz

Těžko říci, co humor je, ale co humor není, to se dočteme v recenzích v tisku docela často:

“Herci prakticky neustále hýkají, hopsají a “dělají humor”. Z jeviště však nepřichází žádná radost, vzlínají z něj jen vlny trapnosti a špatného herectví takřka všech představitelů...”

(...píše **Jana Soukupová** v recenzi na představení v ND Brno s názvem **“V Shakespearově komedii se jen hýká a hopsá”** – MfDNES 22. 3. 2011).

Blíženci / Žena “mnohoručka”

V minulém a tomo čísle se věnujeme ženě. Zneužili jsme proto web mezinárodní soutěže, kterou v Polsku pořádá **Miroslaw Krzysków**. Na fotu **vlevo vidíte** oslavy **8. 3.** (den žen) během vernisáže posoutěžní výstavy s tématem **“žena”** v **Olsztyně**. Kdokoliv z návštěvníků může dát svůj hlas některé z několika set prací na http://jaka.krzyskow.pl/catalog.pl/prace_2011,5.html.

Anebo může přidělit od 1 do 10 bodů všem kresbám (G-men tak učinil a přestože pár dětských či amatérských kreseb vynechal, strávil tím půl druhé hodiny. A pěkně si těžkou prací s myší namohl pravou

ruku). Uvádíme zde slovo kresby, protože termín kreslené vtipy se opravdu ke všem soutěžním příspěvkům nehodí. Možná třetina z nich jsou asi práce studentek výtvarné školy, kterým buď není shůry (humoru) dáno anebo jim jen jejich profesorka nedokázala vysvětlit co je to cartoon. Nakreslily či namalovaly proto jen to, **jak vidí** (budoucí?) **ženu**. No, spíš **jak dokáží namalovat ženu**. Ale některé opravdu výtvarný talent nezapřou.

Na výše umně sesazeném shluku prací se o tom můžete přesvědčit na vlastní oči...

V soutěži se samozřejmě objevila spousta starých známých “pozic” – především už z minulých ročníků několikrát zpracované téma **“žena jako šestiruká bohyně”** nebo prostě mnohoruká a všestíhající pracovnice - doma i jinde. Tak ji vidí především samy ženy. Na předcházející stránce nahoře vlevo vidíte, jak čistě to pojala Polka **Justyna Rybaková** (dostala 400 hlasů, známka 9,5 bodů!) a vlevo dole naopak amatérsky ztvárnila Italka **Nadia Maria Rainerová** (6 hlasů a 2,7 bodu). Vpravo pak shora následují se svými verzemi Polky **Amelia Bucholzová** (20 hlasů a 6,3 bodu) a **Edyta Machulska** (35 hlasů a 6,4 bodu pro ženu s chapadly) a dole Němec (chlap!) **Wolfgang Schlegel** (6 hlasů a 1,3 body). Viz též následující článek o soutěži v rubrice “Ze světa”. (ih)

Ze světa / Polsko, Makedonie, Německo, Maďarsko, Francie, Ukrajina

Jaka bede na webu a bodování publika...

Samostatnou kapitolou je vždycky hlasování publika (viz počet hlasů a zprůměrované body pro jednotlivé práce v závorkách). Hvězdy mezinárodní cartoonistiky většinou ani v “*Jaka bede*” nezapadly, ale o absolutní vítězství usilovat nemohou. To je dané “předem” a rozhoduje jen, zda zvítězí “nejlegračnější a nejsprostší” fór se správnou “držkou”. Anebo zda hlasovací mašina spolužáků a spolužaček sezvaných po netu prosadí svými samými “desítkami” některou dívčinu...

Vlevo pod plakátkem *XXIII. ročníku* akce **vidíte kresbu**, která v tomto roce získala cenu publika, oficiálně a docela vtípně pořadatelé pojmenovanou “*Cena internautů*” čili **Internet Award 2011**. Získal ji domácí karikaturista **Tadeusz Krotos** (českému publiku bychom ho mohli přiblížit nejlépe přirovnáním, že jde o polskou variantu našeho Petra Urbana)

Vhodné asi bude připomenout, že cenu “jurorů”, tedy odborníků na cartoons (více méně renomovaných tvůrců) získali 1. *Leurs* z Lucemburska, 2. domácí *Krawczak* a 3. bulharský *Cvetkov* (otiskli jsme ji v minulém čísle e-GAGu). Pokud máte zájem, na výše zmíněné adrese si můžete najít, kolik kdo získal hlasů a hlavně bodů u laického publika.

A také si prohlédnout, jak byla posuzována díla autorů z ČUKu. Vedle třech otištěných v minulém čísle se mezi nimi nachází také *Valocká* - a s docela vysokým přidělem bodů *Hejzlar* (pokud se nepletu, Olda už jednou v Polsku ocenění získal) -ih-

Kovařík jurYstou WGAP ve Skopje

Břet'u Kovaříka pozvali organizátoři “*Osten*” (39. World Gallery of Art on Paper) do poroty této mezinárodní soutěže. Do Skopje se však nechystá neb jury bude hodnotit příspěvky jen po e-*stezkách*. K uzávěrce přišlo pořadatelům 1060 kreseb, takže práce bude věru dost!

Popravdě: hodnotit takto soutěžní práce je asi tak desetkrát větší dřina než nad stoly v sále... Jury má svůj výrok (pokud jde o první výběr) vyhlásit po 5. dubnu, poté bude **deadline pro zaslání originálů**. A 26. 5. má proběhnout slavnostní ceremoniál s předáváním cen vítězům (udělují se tři 1. ceny ve třech kategoriích a 10 zvláštních cen).

Břetislav Kovařík v šestičlenném sboru zastupuje ČR; dalšími členy mají být *Elena Ospina* (Brazílie), *Hule Hanusic* (Rakousko), *Zdenko Puhin* (Chorvatsko), *Midhat Ajanovic* (Švédsko), *Mahmut Akunus* (Turecko) a domácí pořadatel **Mice Jankulovski** (Makedonie). (r)

Dům novinářů v Paříži pořádá výstavu *Exil*

Do 31. 3. přijímali ve francouzském "la Maison Des Journalistes" cartoons na téma "Exile". Výstava se otevírá 3. 5. 2011 k **World Press Freedom Day**. Počítá se s asi stovkou obrázků poslaných autory na adresu e-mail: expo@maisondesjournalistes.com

Frk ilustruje *Czechfolks* pro krajany

Na <http://czechfolks.com/plus/o-autorech/se> v závěru píše i o pravidelných autorech tohoto webu. Z pišících je zmíněn mj. Eda Světlík (o svém šéfredaktorování v Kobrově Škrtu se v životopisu nezmiňuje) a také kolega **František „Frk“ Kratochvíl**, jenž tu připomíná své stránky: <http://frk60.aspweb.cz> a <http://frk1.wordpress.com>

Srb v Maďarsku

Slobodan Obradovič, vítěz mezinárodní soutěže **Baja cartoon contest** roce 2010 má od 22. března v Maďarsku samostatnou výstavu v městě Baja – **viz obr. vlevo**. Další kresby srbského karikaturisty z Bělehradu najdete u Istvána Kelemeny na: www.grafikuskelemen.hu

„Svoboda slova“ v Kyjevu

V hlavním městě Ukrajiny byly vyhlášeni vítězové národní soutěže „Svoboda slova, shromažďování a spolčování“ (pořádal **Helsinský výbor lidských práv** a **Ukrajinský svaz karikaturistů**). 62 autorů poslalo 278 příspěvků. Zvítězili Dmitrij Skaženik (1. místo), Viktor Savilov (2.), Igor Dutka a Leonid Storozuk (oba 3.) Další vtipy získaly diplomy. Oceněné práce najdete na: <http://www.cartoon.org.ua/?page=prava2>

Humor a politika v Německu

„**Spaß beiseite: 60 Jahre Satire in Deutschland – mal mit, mal ohne Zensor**“ (60 let satiry v Německu – s cenzurou i bez cenzury)

Po loňské výstavě v Lipsku se 800 objektů z východního i západního Německa přesunulo do Bonnu, kde bude expozice k vidění až do 13. 6. 2011. Místo: museum **Haus der Geschichte**, Museums-meile, Willy-Brandt-Allee 14, 53113 Bonn. Mimo karikatury se tu prezentují i ostatní humorné žánry – satira, kabaret a karnevalové kousky v Německu od r. 1945 do dneška... **Viz plakát vpravo.**

Ve stejném museu v Bonnu je do 3. dubna k vidění výstava **„Rückblende“** – fotky a vtipy roku 2010 v německém tisku (**viz recenze** katalogu v minulém e-GAGu – č. 2011-12)

V Lipsku se konaly besedy o satíře, kde se jak účastníci, tak návštěvníci pídili po odpovědi na málem už stoletou otázku satirika **Kurta Tucholského**:

Was darf Satire? Alles? Oder muss es Grenzen geben? (Co smí satira? Všechno? Nebo musí mít nějaké hranice?) Poslední léta se zdá, že veškeré dosavadní hranice už byly překročeny? Nebo ne... tak co ještě zbývá? (g)

Citát na tento týden: **Kurt Tucholsky**

"Was darf die Satire? Alles."

Das ist ein **Zitat Kurt Tucholskys** aus dem Jahr **1919**, dessen hoher Anspruch sich nie erfüllte. Anlässlich einer Ausstellung im Haus der Geschichte in Bonn stellt sich wieder die Frage, wann der Spaß aufhört bei **Humor und Politik in Deutschland**.

Zdroj: <http://www.hdg.de/bonn/ausstellungen/wechselausstellungen/>

Putin nebo losovačka. Tak se v Čechách smějí Varům

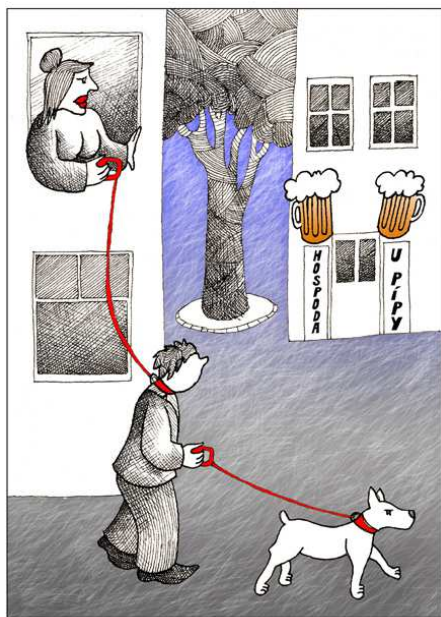
Vtipů nebo veselých hlášek o Karlových Varech je zhruba jako šafránu. Většinou ale stojí za to. „Jestli postavíš ten radar, Václave, rozmlátím ti Brdy na nudle!“ *Vladimir Putin*. „Jestli to uděláš, Vladimíre, na oplátku ti rozflákám Karlovy Vary!“ *Václav Klaus*. Mezinárodní spor o stavbu amerického radaru ve středočeských Brdech vyústil v oblíbený vtip, který si v podstatě dělá legraci z ruských Varů. Podobně jako většina dalších.

Spojení **Rusové a Karlovy Vary** bývá nejčastějším obsahem fórů o městě založeném Karlem IV. „Myslím, že kdo navštívil Vary, byl překvapený, co všechno ruského je tam na každém kroku. A to už i za minulého režimu. Také pokud by někdo měl jmenovat nějaký pravoslavný chrám v Česku, jistě by řekl karlovarský. Proto není divu, že spojení Vary a Rusové funguje také u humoristů,“ vysvětluje zájem o ruský akcent **známý humoristický kreslíř Oldřich Dwořák**. Na ruskou kartu sází také sarkastický portál Necyklopedie, který imituje seriózní encyklopedii Wikipedie. Podle tvůrců portálu jsou Karlovy Vary vlastní stát ve státě, kde mezi hlavní úřední jazyky patří ruština, ukrajinština, kazachština a běloruština. „Češtinu zde používají pouze návštěvníci z Práglu a vymírající domorodci, kteří se usadili na sídlištích jako Čankovská,“ vtipkuje Necyklopedie. Informace o historii a současnosti města pak pro jistotu uvádí i v jazykové verzi pro místní. Azbukou.

(...) „Humoristé nebo písničkáři se většinou chytou toho nejjednoduššího, co na dané téma je. Rusové jsou ve Varech vidět, a tak všichni skočí po této látce,“ **souhlasí s Dwořákem kreslíř Mirek Vostrý**.

(kráceno) **Sedmička** / viz: <http://www.sedmicka.cz/karlovy-vary/clanek?id=251456> / vyšlo 23. 3. 2011

Kdy CoKdoKdeJak(a)Proč... /

30.3.2011 - 16.5.2011

Srna vystavuje v České Lípě

Autorskou výstavu kresleného humoru ohlašuje **Jiří Srna** (viz obr. vlevo). Začala včera 30. března ve výstavním prostoru VZP v České Lípě. Slavnostní **dernisáž** výstavy proběhne **16. května** v 16,30 hodin a pozvánka slibuje besedu s lékařem-kreslířem. Komu se nechce čekat do května, může výstavu navštívit kterýkoliv pracovní den zdravotní pojišťovny... (g)

Anekdoty z ateliéru

Netradiční výstavu pořádá kutnohorská *Galerie Středočeského kraje (GASK)*. S podtitulkem „...**aneb potkal Rabas Radu**“ propojuje výtvarné umění s humorem – veselými historkami o malířích. Vstup zdarma - až do 19. dubna. (r)

Skotal o Kobrovi se Svěrákem

Příští týden byste tedy měli najít na našich stránkách **Kobrovo** vyznání **Zdeňku Svěrákovi k jeho 75. narozeninám** (zítra), napsal v sobotu v editorialech webových stránek Music Open jeho šéf F.Skotal. Na adrese <http://www.musicopen.cz> si nyní můžete ověřit, zda Kobra opravdu slibu dostal. Pokud jde o GAG, už nějakých sedm let se veškerá snaha redakce GAGu o získání příspěvků od místopředsedy ČUKu setkala s pouze nepatrným úspěchem... (G-men)

Po uzávěrce: Pouze Bulhaři ocenění v bulharském bienále

20. mezinárodní bienále humoru v bulharském **Gabrovu** vyhrál **Zlatého Ezopa** domácí výtvarník a také ve všech šesti žánrových kategoriích zvítězili Bulhaři. V kategorii **cartoon** získal cenu **Trajko Popov**. Z osmi českých účastníků (7 cartoon, 1 grafika) jich šestice je vybrána pro výstavu. Čtyřka z ČUKu - **Valocká** (1 práce ze dvou), **Srna** (1/0), **Truneček** (1/1) a **Lišek** (2/0) se tak těší na katalogy. Ze 4 Slováků vystavují 3. Výsledky najdete v příštím čísle.

Pro netrpělivé web-adresa Gabrova: <http://humorhouse.bg/engl/bienale/selected.html>

Plotěná u Svatého Ducha v Novém Boru

Z obou snímků (**viz vlevo**) je zřejmé, jak vypadá kostel a samotná Galerie - Sborová místnost novoborského kostela. Zde, v sobotu 26. 3. 2011, proběhla další samostatná výstava brněnské kolegyně **Marie Plotěné**. A uznáte, že její oduševnělé dílo do chrámu Sv. *Ducha* pěkně zapadlo.

Návštěvníků bylo dost, pohoštění bylo, dle očitých svědků, primové - místní farníci překvapili hosty i autorku mísami chlebíčků a dalších dobrůtek, které doplnilo moravské víno, nealko, káva a čaj.

K výstavě zasvěceně, odborně i poutavě promluvil novoborský člen ČUKu **Jan Vobr**, na duši pak návštěvníky potěšil manžel paní farářky – profesionální muzikant a slečna sopranistka, zdejší hudební kantorka. Přednesli spolu několik písní s kytarovým doprovodem. Velký dojem udělala exotická skladba *Noční Bachyáda* (Bachova hudba) v brazilském pralese.

Sama autorka se netají potěšením z průběhu vernisáže: „*Atmosféra byla příjemná a srdečná, návštěvníci zvědaví, teplo sálalo z jejich dotazů a vydatně i z krásně rozpálených litinových kamen. Odjížděli jsme pak domů chladnou deštivou krajinou půvabné české kotliny s hřejivým pocitem na duši,*“ shrnuje **Marie Plotěná** otevření své výstavy v Novém Boru. ®

A pro zpestření malá soutěž: Najdete autorku chrámové výstavy na obou snímcích?

4x / Sůl a Pepř

Ze stejnojmenné mezinárodní soutěžní výstavy vyhlášené v Rumunsku jsme už výsledky a některé kresby v GAGu otiskli. Ale možná stojí za to – už třeba v rámci do vzdělávání členstva ČUK – mrknout se i na pár dalších obrázků, které různí kvalitní karikaturisti do soutěže poslali. Jak **vlevo** vidíte, jsou to vesměs východní Slávové (Jacek promine).

Shora:

Vladimir Kazanevsky (Ukrajina), **Konstantin Kazančev** (Ukrajina), **Jacek Frackiewicz** (Polsko), resp. **Olexij Kustovsky** (Ukrajina)

Časopisy / Artefacto č. 40

Není to tak dávno, co jsme v GAGu zaznamenali, že vyšlo 36. číslo peruánského měsíčníku, kterým Artefacto dosáhl kompletu tří ročníků. A už je tu další, tentokrát ještě kulatější výročí – vyšlo právě číslo 40. Pro zájemce zde přetiskujeme originální text e-mailu šéfredaktora a webadresu...

Holas!!!

Como todos los meses aquí va la nueva edición de Artefacto, para que la disfruten y la difundan. Ya llegamos a los 40 números con buen material!!!

Gracias!!

Omar Zevallos

<http://artefacto.deartistas.com/>

Zemřel Hörmen

Známý švýcarský karikaturista Herman Schmutz («Hörmen») zemřel 19. 3. 2011. Bylo mu 68 let. Narodil se v r. 1943 a žil ve švýcarském Thunu. Jeho kresby jsme znali především z *Nebelspalteru*. Byl mj. oceněn „*Stříbrnou datlí*“ v italské Bordighere. Jeho album «*Hörmen...verzeichnet*» obsahuje 200 cartoons. Ještě v 60 letech procestoval na svém Harley-Davidsonu Aljašku.

Pohřeb měl Hörmen 29. 3. 2011. (pfuschi)

Do archívu / P. G. Woodehouse je droga

Má vůbec cenu **Úsměv lorda Ickehama**, sestavený ze známých ingrediencí slavného anglického humoristy, číst? Ale samozřejmě! **Woodehouseovy** knihy se totiž podobají návykové droze: přesně víte, co od nich máte očekávat a nikdy neklamou. Pro toho, kdo je nezná, můžou být milým překvapením (v anketě o nejoblíbenější knihu českých čtenářů zvítězil *Saturnin*, jehož inspirací je postava z jiné Woodehouseovy série, hyperkorektní komorník Jeeves). A ten, kdo je zná, rázem sahá do peněženky, jakmile uvidí obálku s kouzelnou kresbou **Adolfa Borna**, jimiž Woodehouseovy tituly obstarává nakladatelství Vyšehrad. (Alena.Slezáková v *MfD*, 30.3.2011)

Český komiks přišel o jednu ze svých legend. V 86 letech zemřel výtvarník a ilustrátor **Gustav Krum (na snímku!)**. Pokračovatel odkazu Zdeňka Buriana se postupem času vymanil z pod vlivu svého vzoru, jeho styl byl pak čistší a expresivnější. Krum byl známý hlavně jako pečlivý ilustrátor mayovek či foglarovek, v komiksu zaujal vizuálně velkolepými, z hlediska komiksově narace však nepřilíš inovativními seriály ze 60. a 70. let (*Věznice Parnská, Kapitán Blood, Král Madagaskaru, Tarzanův návrat, Vinnetou* ad.) (Vhrstí)

Nové komiksy:

Jaroslav Hašek, Martin Čáp, Martin Jaroš / Petr Vyoral: **Švejek** (Nakladatelství XYZ)
Brian Michael Bendis, Mark Millar / Adam Kubert: **Ultimate Fantastic Four 1: Zrod** (Crew)
různí: **Star Wars Omnibus: Boba Fett** (BB art)

Výstavy:

23. března – 8. května 2011, Galerie výtvarného umění Hodonín: **Petr Včelka: Komiks**

Ceny:

Lynd Ward Graphic Novel Prize – **Adam Hines: Duncan The Wonder Dog**
Sydney Taylor Award – **Barry Deutsch: How Mirka Got Her Sword**
Manga Taisho Award – **Chica Umino: Sangatsu no Lion**
GLAAD Media Award – **Peter David: X-Factor**

Narozeniny:

Brian Bolland (*1951), anglický výtvarník známý i u nás, např. z časopisu Crew
Mitch O'Connell (*1961), americký kreslíř, karikaturista a ilustrátor
Jay Stephens (*1971), americký komiksový kreslíř, scénárista a animátor

Úmrtí:

Gustav Krum (*1924), český komiksový výtvarník a ilustrátor

Výsledky / Slovensko

17. Mezinárodní Zlatý súdok 2011 Prešov - Slovensko

Účast: 221 autorov zo **41** štátov s **549** prácami. Porota XVII. ročníku medzinárodnej súťaže kresleného humoru na tému pivo **Zlatý súdok 2011** rozhodla 28. 2. 2011 v Prešově takto:

Grand Prix Zlatý súdok 2011 – Rumun Dragostinov (Bulharsko)

1. cena – Konstantin Kazanchev, za kolekciu (Ukrajina)
2. cena – Jacek Frąckiewicz, za kolekciu (Poľsko)
3. cena – **Laco Torma** (Slovensko) - **ČUK**

Zvláštne ceny:

Cena mesta Prešov – Zhao Yunsheng (Čína)
Cena Igora Ševčíka – Miroslav Barvirčák (Slovensko)
Cena RO SSN – **Jan Hrubý** (Česká republika) - **ČUK**
Cena Pivnej galérie – Galina Pavlova (Bulharsko)

Čestné uznania:

1. Tivadar Torok (Maďarsko); 2. Oleksiy Kustovsky (Ukrajina); 3. Valentin Georgiev (Bulharsko); 4. Andrzej Pacult (USA); 5. **Pavel Taussig** (Nemecko) - **ČUK**; 6. Mehmet Zeber (Turecko); 7. Louis Pol (Austrália); 8. Valerij Momot (Ukrajina); 9. Henryk Cebula (Poľsko); 10. Urmas Nemvalts (Estónsko); 11. **Tomáš Gayer** (Česko); 12. Sun Chengyuan (Čína); 13. An Keyu (Čína); 14. Zhichong Liang (Čína); 15. Shi Tian Jun (Čína); 16. Si Qi Zhang (Čína).

Porota: Jaroslav Rezník – predseda - generálny riaditeľ TASR; Mgr. Ľudmila Kotarova, Bulharský kultúrny inštitút; Viera Vaľková, Mestský úrad Prešov; Tadeusz Bloński, Fakulta umení TU Košice; Miroslav Vico, publicista a spoluzakladateľ súťaže; Margita Rešovská, Šarišská galéria Prešov; Jozef Jurčišin, Regionálna organizácia SSN; Fedor Vico, karikaturista a konateľ súťaže.

Po uzávierke tohoto GAGu byly vyhlášený výsledky letošního mezinárodního bienále v Gabrovu. Přineseme je v příštím čísle!

3. Int'l Trasimeno Blues Cartoon Fest Roma – Itálie

Téma: “Blues - To have the blue devils”

Competition of satirical design dedicated to Blues.

Počet: jen 1 obrázek

Rozměr: max. A4 (cm. 21 x 29.7).

Originály. Všechny techniky (včetně digital artworks if the prints are signed and if they are print number one)

Deadline: s vyplněnou přihláškou a podpisem **do 15. 5. 2011**

E-mail adres:

info@trasimenobluescartoonfest.com

Formát: .jpg – 300 dpi

Poštovní adresa:

Nicola Bucci - “Trasimeno Blues Cartoon Fest “ – Via Nino Taranto, 30 - Roma – Italia

The artworks must indicate on the back: name, surname and address of the author. **Vracení:** Ne. **Jury:** composed of professionals and representatives of the cultural world will select the 30 most significant artworks. **Publikování:** 30 finalistů bude viset na:

www.trasimenobluescartoonfest.com . **Výsledky:** 1. 7. 2011. **Výstavy:** “Palazzo della Corgna” - Città della Pieve 20. 7. - 31. 7. Pak: “Ombre Rosse” Live Music Club of Rome od 1. 10. do 15. 11. 2011

Ceny: Prize “Trasimeno Blues Cartoon Fest”: 300 euros (může být dělena mezi víc vítězů).

Info: Trasimeno Blues Cartoon Fest - info@trasimenobluescartoonfest.com

Trasimeno Blues - Tel/Fax: +39 075 828489 web: www.trasimenobluescartoonfest.com

Application Form (přihláška):

To be attached to the works which must be delivered to:

“Trasimeno Blues Cartoon Fest” – Int'l competition of satirical design about Blues

Nicola Bucci – “Trasimeno Blues Cartoon Fest”

Via Nino Taranto n°.30

00125 Rome – Italy

Surname and name: _____

Address _____

C.a.p. _____ City _____

Nationality _____

Telephone _____

E-mail _____

Podpis: _____

Zlatý súdok zve na aprílový pivní raut

Vernisáž nejlepších prací ze soutěže Golden Keg se koná **1. 4.** v Šarišské galerii ve slovenském Prešově **ve 14 hodin** na ulici Hlavnéj 51. Po vernisáži se před galerií odehraje slavnostní ceremoniál vyhlášení výsledků a předání cen autorů nejlepších prací. Oficiální pozvánku jsme (kvůli tupému formátu pdf) nemohli v GAGu otisknout, tak přijměte alespoň toto neformální pozvání. No, abychom nezapomněli, píše se v ní o ochutnávce šarišského piva – pivo je přece tématem soutěže po 17 dosavadních ročníků! Pořadatelé tvrdí, že tvor, jaké pouští do piva polský autor **Dariusz Pietrzak (viz!),** se pod šarišskou pěnou prohánět (střízlivý) rozhodně nemůže. /r/

